

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-oogrsko deželo za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 8 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od petekostope peti-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovih ulicah St. 5, in sicer uredništvo in nadstropju, upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XXXIV.

Konstatirati moramo, da ni v tem »pastirskem pismu« naveden noben dekret rimske kurije, s katerim bi bila ista Ricmanje zopet podredila jurisdikciji tržaškega škofa.

Konstatirati moramo na dalje, da ni škof dr. Nagl **niti z eno besedico** omenil v navedenem »pastirskem pismu«, da hoče **odpraviti v Ricmanjih krivice in zlajšati prebivalstvu neznošno breme**, katero je nosilo; **niti z eno besedico** ni omenjal, da hoče v Ricmanjih ustanoviti novo župnijo, čepravno so v sosednjem Borštu ravno istidan, ko je bilo pastirsko pismo obelodanljeno, s tako slovesnostjo praznovati ustanovitev »nove župnije«. In naučno ministrstvo je za Ricmanje dovolilo ustanovitev nove župnije že 3. septembra 1900, dočim je pravilno v ustanovitev nove župnije v Borštu šele z odlokom 21. marca 1901.

Toda škof dr. Nagl je v pastirskem pismu na kratko Ricmanjcem priobčil, da je za njihove duhovne potrebe preskrbel, imenovavši jima **kapiana** v osebi Jošipa Krančiča in da jim nidi druga treba, kakor da se poslužijo dotičnega odloka, to je da v sprejmejo **kaplana** Krančiča in da **se podajo zopet pod dolinsko župnijo**.

No, pa čemu v »pastirskem pismu« tega omenjati, vsaj je vedel, da je bila vsa »ustanovitev nove župnije« v Borštu le **gola komedija**, ki ni stala več nego nekaj kilogramov smodnika, nekoliko raket in bengaličnega ognja! In čemu pač tudi ves aparāt dne 29. decembra 1902, ki je imel namen vpe-

ljati v Ricmanjih in drugih 4. kaplanijah **prejšnje stanje nasilstev in krivic**. — S tem velikanskim aparatom in parado sta hotela škof dr. Nagl in c. k. namestnik grof Goess **rešiti 40 do 50 raznih prošenj, rekurzov, protestov**, ki leže v zadevi ustanovitve ricmanjske nove župnije še do dandanes nerešene na raznih oblastnih, kakor so: Rimski kurija, tržaški škofijski ordinarijat, c. k. ministrstvo za notranje zadeve in za bogoslužje na Dunaju, c. k. namestništvo v Trstu, c. k. okrajno glavarstvo Kopru i. t. d.

Tržaški škof dr. Nagl ne bi bil niti izdal omenjenega »pastirskoga pisma«, nasloviljenega na Ricmanje, da niso pričeli isti, ogorčeni nad takim **nezavsljanim** postopanjem katoliškega škofa prijavljati na c. k. okrajnem glavarstvu v Kopru svoj pristop na **pravoslavje**.

A čudno je pri tem, da je bila tiskani »pastirski list« nomenjan Ricmanjcem, drugod po tržaški škofiji razdeljen in da je prišlo v Ricmanje da ali ne skup 10 iztisov.

Končno tudi izrek preroka Ezehija XXXIII, 7—9, naveden v pastirskem pismu, ne pomaga škofu dr. Naglu čisto nič; fakta govore proti njemu, da ni namreč po njegovih krovdi še rešeno cerkveno vprašanje v Ricmanjih, ker **ni še dodanes izvedel v Ricmanjih niti ene točke**, kar mu je zauka zala sv. Stolica, kakor bodo videli pozneje. Zastonj si tolaži svojo vest z besedami: Če pa ti brezbožniku oznanjuješ, naj za-

pussti svoje poti, on pa jih ne zapusti: on sam bo umrl v svojem grehu, ti pa si resil svojo dušo!

»Da je bilo pastirsko pismo le prazna fraza, namenjeno le, da se škof dr. Nagl pred javnostjo opere, kaže dejstvo, da so se orožniške demonstracije v Ricmanjih nadaljevale.

Ali je hotel škof dr. Nagl s takim postopanjem pridobiti Ricmanjee?

Vojna na Daljnem Vztočku. Izpred Port Arturja.

Novi važni vesti izpred Port Arturja ni. Poroča se le, da vlada v trdnjavi veliko veselje, da se je posrečilo tako uspešno odbiti prvi splošni japonski napad. S tem se je tudi okrepilo prepričanje, da bo mogoče držati trdnjavo, dokler ji ne pride na pomoč Kuropatkinova armada.

Po poročilih iz Čufua bombardirajo Japonci neprestano Port Artur. Zlasti intenzivna je bila baje kanonada v noči s ponedeljka na torek.

Častniki nemške križarke »Knez Bismarck« ki je usidrana v zunanjih luki v Čifu, so mnenja, da se je bila med sovražnima eskadrami pomorska bitka, ker le v tem slučaju je mogoče, da se je v Čifu tako intenzivno slišalo gromenje topov. Ta boj se je vršil, kolikor se je moglo dobiti 20 milij severovzhodno od Čufua. S križarke se je vsled ugodne lege baje celo videl ogenj strelov.

Dva parnika pa, ki sta v torek zutraj dospela iz Pečilskega zaliva v Čifu, sploh nista slišala nobene kanonade in tudi nista opazila, da bi se v obližju Port Arturja bila pomorska bitka. Sodi se, da so Japonci ponovili napad na zunanje portarturške pozicije, kateri se jim je zadnjih tako temeljito ponesrečil.

Japonske izgube pred Port Arturjem morajo biti res ogromne. To se

sklepa iz tega, da japonska vlada ne dementira poročil o velikanskih izgubah japonske armade pred portarturško trdnjavjo, marveč previdno molči, kakor da bi bila vesela, da vsa ta poročila nimsajo niti pojma o dejanskem številu japonskih izgub.

In da imajo o svojih neuspehibh Japonci pred Port Arturjem marsikaj prikriti, je dokaz to, da se v Tokiju, kakor poroča »Times«, z največjo strogostjo pazi, da na Japonskem niti najmanjša in najnedolžnejša vest o operacijah pred Port Arturjem ne pride v javnost. Uradna poročila o obleganju sicer redno dohajajo v Tokijo, vendar pa se ne obelodani ni eno, kar je pač dovoljni dokaz, da ta poročila ne javljajo ničesar velelega in ugodnega za Jponce.

Javno mnenje na Japonskem prav dobro sluti resnico, zato se je vseh krogov polastiha neka neravnova razburjenost in ljudstvo že glasno zahteva, da se naj obvesti o dogodkih pred Port Arturjem. Vlada pa dobro vé, da bi na narod grozovito vplivalo, ako bi se mu povedalo, kakšni udarci so zadevi japonsko armado na Kvantuškem polotoku, zato raje molči in zagovarja svojo molčnost z izredno važnostjo teh vojnih operacij.

V obči se sodi, da so Japonci pri zadnjih naskokih na Port Artur izgubili v celiem najmanj 25.000 mož.

Poročilo generala Kuropatkinia.

Včeraj je postal general Kuropatkin carju Nikolaju tolle brzojavko: V ponedeljek in torek dne 8 in 9. t. m. so se pojavile sovražne predne straže 12 do 15 km severno od Hajčena. Med predstražami se vrše neprestani boji. 6. t. m. se je kozaški poročnik Jeotin z manjšim oddelkom odpravil na rekognosciranje v smeri proti Niučangu. Med rekognosciranjem je bil ranjen na glavi, a vkljub temu ni zapustil svojega

voja. Dva kozaka sta bila ubita, štirje pa ranjeni.

Z vzhodnega krila ni nikakih novih vesti. Tudi v smeri Liaojang-Sajmaci se ni prigodilo ničesar posebnega. V soboto 6. t. m. se je manjši kozaški voj približal Čianšanu in tamkaj naletel na sovražnika. Vnel se je boj, ki se je končal s tem, da se je sovražnik umaknil. Ubila sta bila 2 kozaka in 15 konjev, ranjenih pa je bilo 12 kozakov.

To poročilo je poslal Kuropatkin včeraj dne 10. t. m., s čimer je pač najevidenje dokazano, da ga niso mogli Japonci 8, oziroma 9. t. m. poraziti in vjeti, kakor so poročali z vso resnostjo angleški in berolinski listi!

Tako zanesljiva so poročila veleuglednih svetovnih angleških in nemških listov. In takim listom verjamemo naši ljudje ponavječ vse, če je tudi še največja budalost.

Vladivostoško brodovje v boju?

Po poročilih iz Londona se širi v Seulu vest, da je bila v ponedeljek pred Gensanom pomorska bitka. Eskadra admirala Kamimura je naletela na vladivostoško brodovje in ga napadla. Zatrjuje se, da se je na ruski strani udeležilo boja več križark in torpedovk. O izidu in podrobnostih boja še ni ničesar znanega.

Tudi japonski list »Nišiniš« poroča, da se je vršil boj dve milij pred Gensanom, ne da bi vedel načrti podrobnosti boja.

Hunguzi na kitajskem ozemlju.

»Standard« poroča iz Tencina: Kitajsko ministrstvo zunanjih zadev je obvestilo japonskega poslanika v Pekingu, da poroča neki tatarski, v kitajski službi stojeci general, da je 400 Hunguzov pod vodstvom japonskih častnikov prestopilo z bojišča na kitajska tla. Z ozirom na to so se Rusi pritožili pri kitajski

LISTEK.

Od Reke do Senja.

Črtice iz hrvaških kopališč.

I.

Iz Kraljevice.

(Dalej.)

Položaj Bakra je uprav krasen. Mesto je zgrajeno na griču, ki se razteza ob vzhodu kraljeviškega zaliva. Z onega rta, preko katerega na zpadu kraljeviškega zaliva vodi cesta ob obali in preko pustega grička k kopališču, se odpira lep razgled. V severu je položok bakarski. V severno južni smeri se na izoku morske drage (vallone) dvigajo visoko ležeča sela: Sv. Jožef, Sv. Katarina itd.; Sv. Jožef in Hreljin z razvalinami starega gradu in cerkve. Iznad teh se vleče železnična, ki vodi z Reke v Plase, štacijo za Kraljevico, do kamor te vozi po glavni cesti kočija po več ur. Cesta, ki vodi v Križišče, vodi preko globokoga ponora, ki se proti severu spušča v dolino do Bakarca. Onstran mosta, ki je od tal do vrha zidan iz rezanega kamna, pa vodi ta cesta ob desni strani doline, proti jugu do Križišča. Med Križiščem in Bakarjem

je izpod Hreljina v dolini cerkev sv. Trojice. Razgled je imeniten do Bakra, ki se razteza ob severu bakarskega začinka. Za temi visokimi griči se dviga od severnega do južnega zapada kranjski Snežnik, Malagost, Glavina, Tisovec, Štasic, Veterjak in predgorja »Velike Kapelek. Sveda se to ne vidi ob obali, nego treba je, da se popneš nekoliko više iznad mesta. Ravno tako se ti odpre lep razgled ako greš po cesti, ki vodi kot nastavek Strosmajerjeve ulice preko Smrike še precej daleč. Ko se jame cesta stalno spuščati, vidiš obalo hrvaško in krško do »Dobrinjske drage« z varošjo Dobrinjem v visokem ozadju.

Kar se tiče četrtega pogoja, to je senca. Zjutraj do kake 10. ure je še mogiče uživati hlad v šetalnišču, ki se od šole razteza v dveh terasah do blizu ladjedelnice. Namesto stare rotropic bi tudi lahko tamkaj namestili nekaj klopi. Sploh so klopi redko zasejane. Pri jesuškem samostanu je sicer tudi samo v vzhodu neki gozd, ki pa je od varoši preveč oddaljen, ob potu pa, kjer je bilo popoldne mogoče uhvatiti malo sence, je sedaj moderni hotel. Ves pot od hotela Zagreba pa do kopališča steje

črez pot preko brega 5 klopij, od hotela Zagreb do lučnega poslopja pa eno samo. Ob morski obali jih je od onega mesta, ko se od njega deli pot čez breg h kopališču vseh skup štiri. Tudi vrtič na koncu Strosmajerjeve ulice je zelo redek in imajo samo kakih 5 majhnih in še nespretno nameščenih klopi ter je oddaljen. Sploh popoldne ne moreš ubegniti silni žegi solnca, ako se nočeš doma v vedenoma tesnih sobicah pariti, drugače, kakor da se zavlečeš v čitalnico, ki je obširna in visoka. Ali če nimaš svojih knjig sabo, se bodeš pri onih 6—7 časnikih dolgočasil, ker te celo ne zanimajo oni nezanosni bratski prepriki; Hrvati so sedaj tudi siromašni na leposlovnih listih. A da ni dobiti v čitalnici nobene knjige na posodo, je malo priporočljivo.

Skrbeti bode torej treba za kak park, kakršnega imajo n. pr. v Novem. Tudi pri pokopališču bi se lahko uredil gozdček iz haj, ki so priljubno visoke, primeren park; ali klopi ne bi smeles biti pričvrščene tako, da se ne dajo premakniti, ker se senca vedno menjata in so pričvrščene klopi $\frac{1}{10}$ dneva v solnčni žegi. Ako se hočem pariti, lahko doma ostanem.

Privatniki imajo ob gričih obširnih gozdčev; izmed teh bi moral mesto enega kupiti, prirediti in zasaditi.

Z nameravani »curhaus« bi bilo treba preskrbeti vsaj kak »železniški in parniški vozni red. Zastonj iščes na javnih mestih, na pošti in v lučnem poslopu, v gostilnah in v čitalnici javno nabijih oznanil z vognim redom. Potem bi bilo skrbeti za različne narodnosti, med katerimi tvorijo Slovenci, včasih Srbi, navadno Madjari in Nemci znameniten ekvivalent.

Ako hoče občina kaj storiti za one goste, od katerih ima meščanstvo največ dobička, — jaz se bojim, da bode v »hotelu« g. Olschbauerja vladala eksklusivnost; za vsakomalenost, vendar ne more gost hiteti na Reko. Tako pa so tukajšnje gostilne več in za kuhinjo »osemdeset« golddinarjev mesečno, pa nimaš ni pljuvalnika (Kraljevičani so sploh menda zdravi ljudje, kajti tudi v kursalnu ni nobenega pljuvalnika in ker je v edini sobi dovoljeno pušiti cigarete in smodke, pljujejo gospodje pod mizo, kjer čitajo časopise, in gospe pobirajo nehote s svojimi krili plunjke. O higijeni pljuvanja še niso nič izvedele oblasti v Kraljevici. V sobah ni nobenega zajca, ki bi bil v ti grozni vročini, ko se noge spote, ako na pravih 100 korakov, tako potrebni; lahkih črevljev pa v tem prahu in

teleče 80 kr., par drobnih piščancev 1 gld. 40 kr. itd., cenene so pa ribe; mleko za domačine po 8 kr. liter, za tuje po 10—15 kr.

Včasih je po cel teden na trgu na prodaj le krompir, pesa, kumare in napol gnilo sadje, ali pa povsem nezrele slike, ki so gotovo zdravju škodljive; potem pa je nekaj časa dobiti finih sadov.

Komforta ne poznajo nobenega. Ne glede na zahode, ki navadno smerde, tudi v sicer čednih hišah, kjer plačuješ za tri beznice, katerih najmanja meri: $3\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2}$ m, druga isto toliko, tretja za eno tretjino več in za kuhinjo »osemdeset« golddinarjev mesečno, pa nimaš ni pljuvalnika (Kraljevičani so sploh menda zdravi ljudje, kajti tudi v kursalnu ni nobenega pljuvalnika in ker je v edini sobi dovoljeno pušiti cigarete in smodke, pljujejo gospodje pod mizo, kjer čitajo časopise, in gospe pobirajo nehote s svojimi krili plunjke. O higijeni pljuvanja še niso nič izvedele oblasti v Kraljevici. V sobah ni nobenega

vldi, da je krila nevtralnost. Japonski poslanik zatrjuje, da je polnoma izključeno, da bi bili vodili Hunguze japonski oficirji.

Ujeti Japonci.

Iz Tomskga je došla v Tokijo brzojavka kapitana transportne ladje »Idzumimaru«, katero je potopila vladivostoška eskadra, da je on in cela posadka, ki je bila na parniku, bila rešena in se nahaja v Tomsku. Na Japonskem se je dosedaj mislilo, da se je vsa posadka »Idzumimara« potopila. V Tomsku se nahaja tudi 13 častnikov in 66 mož z ladje »Sadamaru«, med njimi tudi širje angleški oficirji, o katerih se je takisto mislilo, da so se potopili.

Ustavljen angleški parnik.

Iz Plymouta se javlja: Kapitan tu-sem iz Kalkute despelega angleškega parnika »Manora« poroča, da je srečal 25 milij južno od rta Finisterre veliko križarko, ki je imela rusko zastavo in bila armirana z mnogimi težkimi topovi. Kapitan je mnenja, da je ta križarka ena izmed ladij, ki jih je Rusija pred kratkim kupila na Nemškem. Imenovana križarka se je približala »Manor« in jo s signali pozvala, da naj razvije svojo zastavo. Ko je parnik to storil, mu je križarka dovolila nemoteno odpiti.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budapešta, 10. avgusta. Zborica je razpravljala o finančnem zakonu za leto 1904. Posl. Barabas je izjavil, da se rabijo deželne moči za prazno senco velesile, dočim doma revščina čimdalje bolj narašča. Neodvisna stranka začne v bodoče z vso odločnostjo boj za samostalno carinstvo. V imenu ljudske stranke sta govorila Gulner, ki je izrekel vladi svoje nezaupanje in Molnar, ki je zahteval revizijo cerkveno političnih zakonov. Oba sta od-klonila finančni zakon. — Posl. Ugron je istotako finančni zakon odklonil, ker vlada ne stremi za tem, da bi se madjarstvo razvilo ter bi se mu zagotovile tiste pravice, brez katerih madjarski narod ne more izpolniti svoje naloge. — Tudi posl. baron Banffy je od-klonil predlogo, ker je vlada kriva, da polet narodnih aspiracij zadnji dve leti ni imel uspeha. Ministrski predsednik grof Tisza je prevzel izvršitev vojaške organizacije, ne da bi zadostil zahtevam glede madjarskega jezika. Nadalje se je zavezal, da ohrani gospodarsko skupnost z Avstrijo, vkljub temu, da je proti interesom Ogrske. Vse male konesije so brez vsake vrednosti, dokler ne dobi Ogrska svoje gospodarske samostojnosti. — Ministrski predsednik grof Tisza je izjavil na očitanje barona Banffya glede hrvatske zastave na Reki povodom prihoda ameriške eskadre, da je pročelje guvernerjeve palače nosilo le madjarsko zastavo. V dekorativni namen se je ob straneh med drugimi zastavami razobe-

sila tudi hrvatka. Glede samostojne carine je ministrski predsednik priznal, da bi taka carina po daljši prehodnji dobi, v kateri bi se marsikaj pretreslo, utrdila ogrska država. Toda kdo bi imel od tega koristi, ker bi srednji stan zamogel v tej kritični prehodnji dobi popolnoma izginiti. — Govorila sta že enkrat baron Banffy in Gulner, nakar se je finančni zakon v splošnem in v podrobuem sprejel.

Budapešta, 10. avgusta. V zvečerni konferenci liberalne stranke je naznanil ministrski predsednik grof Tisza, da bo v jutrišnji seji državnega zbornika predlagal odgovitev istega do 10. oktobra.

Kronanje kralja Petra.

Belgrad, 10. avgusta. Kronanje se vrši 21. septembra v Belgradu, mažiljenje pa pozneje v Čiči.

Belgrad, 10. avgusta. Skupščina bo prisostvovala kronanju polnoštivalno, a poprej se ne skliče. Zaradi slabe letine in z ozirom na bratsko državo Rusijo, ki je zapletena v vojno, se bo vršila slavnost v skromnih mejah brez potratnosti in sijaja.

Položaj v Macedoniji.

Sofija, 10. avgusta. Iz Macedonije prihajajo čimdalje obupnejše vesti o zatiranju Bolgarov. Ječe v Kosturu so prenapolnjene mož in mladeničev, ki ne vedo zakaj so jih zaprli. Na vprašanje jim odgovarjajo policaji: »Par mesecev morate ležati v ječi, da vas izkušnjave ne premotijo, da bi šli med vstaše. Na zimo odidete zepet domov.« A od česa naj ti ljudje pozimi žive? Celo verige jim kujejo okoli nog in vrstu, da bi ne ušli. Duhovnikom in učiteljem turška vlada noče dati službe, da bi jih na ta način prisilila, da se izselé.

Spor med Ameriko in Turčijo.

London, 9. avgusta. V današnjem ministrskem svetu je izjavil državni tajnik Hay, da je severno-ameriška vlada začela nova poganja s Turčijo; ako se tudi ta poganja razbijajo, zapusti ameriški poslanik Carigrad ter odide na ameriške brodovje, ki stoji pred Smirno; na ta način bi postal položaj zelo resen.

London, 9. avgusta. Turški poslanik v Washingtonu je vprašal državnega tajnika Haya ali je res, da odide ameriška eskadra pred Smirno. Hay je izjavil, da je to popolna istina. Zedinjenim državam je potrpljenje pošlo. Ako sultan ne ugodí ameriškim zahtevam, bo ameriško brodovje Smirno zasedeno, da dobizadeščen.

London, 10. avgusta. Današnji ameriški ministrski svet je sklenil, da odpokliče poslanika iz Carigrada ter pretrga diplomatične vezi med Turčijo in Zedinjenimi državami, aко sultan odkoni ameriške zahteve. Ameriško brodovje ostane

knezov in po konfiskaciji imetka l. 1671 obglavljenih junakov, je prišla v posest cesarja Karola VI, očeta Marije Teresije, ki je spoznal izbornost kraljeviškega pristanišča ter dal zgraditi imenitni kamnit škver.

Med Slovenci je tukaj stalno nameščen neki kovač s svojo družino z Vrhniko. Vsi govore med seboj slovenski, bero pa reški »Novi Liste«, katerega so hrvatski popovi istotako bojkotirali, kakor naši »Slovenski Naro«. Ker imajo pred kovačnico vedno kako kočijo v popravi, se spravi zvezcer vsa družina po večerji v kočijo in se ohlaja na mehkih sedežih kočij s čašo vina od napornega dnevnega dela pri zapaljeni kovačnici in ob pripekajočem solncu.

Med ljubljanskimi prehodnimi gosti so zastopniki juristov (advokati, notarji, sodniki), pedagogov (ravnateljev, profesorjev, učiteljev), uradnikov, obrotnikov, zasebnikov. Vobče so s kopaljo zadovoljni, samo dvorni začetniki in en avokat sta jo zaradi neznosne vročine kmalu domov popihala. — Drugim pa ugaja kopanje v Kraljevici tako, da se hodijo ne samo dyakrat na dan, nego celo po večerji ob polnoči kopat. Ker pa so v takem stanu, kakor je pozni ur

pred Smirno toliko časa, da se ta zadeva med Turčijo in Ameriko dožene.

Waldeck-Rousseau †.

Paris, 10. avgusta. Bivši ministrski predsednik Waldeck-Rousseau je danes popoldne umrl vsled nove operacije na jetrih v starosti 58 let. Prvotno je bil odvetnik v Rennesu. Leta 1879. je prišel v zbornico, leta 1881. je že postal minister notranjih zadev. Kot tak se je pokazal ostrovitnega političnega pisatelja. Leta 1894 je prišel v senat, a leta 1899. je prevzel vodstvo francoske vlade kot ministrski predsednik. Našel je burne čase vsled Dreyfusove afere in klerikalnega gibanja. Leta 1902. je vsled bolezni odstopil ter se ni več pokazal v javnosti.

Volitev predsednika v Zedinjenih državah.

London, 10. avgusta. Rooseveltov protikandidat je demokrat Alton Brooks Parker. Istri je 52 let star ter je bil prvotno ljudski učitelj. Ko sta si z ženo prihralila nekoliko denarja, je šel študirat jus. Prestal je izborno vse izpite ter se hitro pomikal v službi vkljub temu, da je bil vodja demokratične stranke. L. 1897. je bil s 60.000 glasovi večine izvoljen za predsednika apelacijskega sodišča na 15 let ter ima kot tak 70.000 frankov letne plače.

Angleži v Tibetu.

London, 10. avgusta. Tako lahka pač še ni bila Angležem nobena okupacija kot je sedanja v Tibetu. Nihče se jim ni resno ustavil, sam vladar je bežal iz prestolnice ter zaukal, da ne sme nihče niž žalega storiti Angležem. Seveda bo Dalaj-Lama tudi brezvonomo privolil, da se nastavi v njegovi prestolnici angleški rezident, a sčasoma preide Tibet v nekako vzdalno razmerje k Angliji, dokler ne zgubi popolnoma svojo samostojnost za veke.

Sadna razstava v Radovljici.

Paviljonska stavba za sadno razstavo izvrstno napreduje. Delo izvršuje domači tesarski mojster gosp. Ivan Dernič, lastnik mehanične tesarske delavnice. Že dosedanja dela kažejo, da je g. Dernič mojster v svoji stroki. Prihodnji teden bo vse stavba že pod streho. Potem se prične z okraski in potem z dekoracijami.

Vse kaže, da bode ta stavba nov kras Radovljice.

Poslopje bo z zelenjem in zastavami sijajno okrašeno. Že stavba sama bude vredna, da razstava obiše mnogo gostov. Posebno lepo bo pročelje in portal, nad katerim bo sijjal Vodnikov stih:

Jablone, hruške
In druge cepče,
Čepi v mladost,
Za stare zobe!

Na stenah pa bodo razne slike v konturah predstavljale sadjarstvo

in njega razvoj. Reči se torej sme, da naša Gorenjska, posebno pa Radovljica, še ni imela kaj tacega.

Zanimanje za sadno razstavo v Radovljici je od dne do dne šivahneje. Osobito iz bližnjih krajev se oglaša čim dalje več razstavljanec sadja in sadnih pridelkov; med oglašenimi udeležniki je že dokaj zelo odiščnih imen. Z veseljem pa prihodujemo dejstvo, da je bil gosp. Ivan Hribar, župan atonoga mesta Ljubljane in posestnik v Cerkljah, prvi med prvimi, ki se je oglašil za udeležbo z raznimi vrstami sadja in postal znatno sveto za razstavni fond. G. Hribar je s tem časten zgled drugim sadnjerecem. Slava mu! K udeležbi je naznanih tudi nekaj izdelovalcev v stroko sadjarstva spadajočih strojev, ki bodo v poseben kras razstavi.

Udeležencem sadne razstave v Radovljici se daje na znanje, da naj hitro poslati zglašilne pole, ki so bile od odbora razposlane na vse občine, kmetijske podružnice, zasebnike, grajska oskrbištva itd. na Kranjskem in osobito na Gorenjskem. To naznana odbor v njih lastnem interesu, da dobre odznanega lepega prostora. Komur bi karkoli ne bilo jasno, naj se obrne naravnost do pripravljalnega odbora sadne razstave v Radovljici, ki bo šel vsakomur rade volje na roko. Naj nikdo, komur je za napredki domače sadnjereje, ne zamudi te izvenredne prilike, da postane deležen sadov razstave. Zasluzni razstavljalci bodo obdarovani z lepimi darili za zasluge.

Deželnemu odboru kranjski je daroval znatno sveto v denarjih, katera se ima porabiti kot darilo najboljšim kranjskim sadjarjem, ki bodo razstavili na radovljški sadni razstavi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. avgusta.

— „Gentleman“ na Kamnu. Gospod dvorni svetnik Šuklje še vedno trpi, dasi je deževalo, na svojih možganih. Ta človek se čisto nič ne zaveda lastnih svojih rovtarskih manir, kajih bi se po pravici imel sramovati najslabši planšar pod Triglavom! Zadnje čase suje in pluje, psuje in sramoti vse naokrog; svoje politične nasprotnike izroča javnemu zasmehu, ter se sploh obnaša, kakor bi bil ravnokar ušel g. dr. Robidu izpod rok. Dolgotpi »belokranjski junak« meni, da je njemu vse dovoljeno, drugi pa da morajo mirno prenašati vse tiste smeti, koje se zljubi njemu, dvornemu svetniku brez službe, (ki je sedaj s svojim »značajem« in s svojim »prepričanjem« srečno prijadal do svojega domicila v ponočni posodi kranjske klerikalne stranke) na nje metati iz tega domicila! Če tega mirno ne preneso, pa niso gentlemani, katerih po mnenju gospoda Šukljeta v naši stranki sploh ni. On je v Slovencih prvi in edini gentleman; seve po lastnem mnenju! So pa tudi možje, ki Boga hvalijo, da niso taki gentlemani,

kot je Šuklje na Kamnu, in ki žive v zavesti, da bi tedaj, ako so taki gentlemani, kot je Šuklje na Kamnu, ne sedali na kamen, temveč se skrili pod kamen. Sicer pa Šukljetu še vedno priznavašamo, dobro vedeč, da se mu v notranjih delih glave izvršuje nekak proliferacijski proces; na ustnih organih pa brezvobeno tudi boleha, tam se ga je prijela prava in pristna eunuresis! Bodimo torej usmiljeni in popustljivi, ker imamo pred sabo bolnika!

— Katolička ponemčevalnica. Koikrat smo že ožigosali to grdo in zavratno germanizacijo, ki jo uganjajo Uršulinke po svojih zavodih. Navidezno se seveda delajo, kakor da v narodnem oziru nimajo nikakih namenov, ker tako kakor v prejšnjih časih ne morejo več nemškutarstva gojiti, ali skrivajo delajo vedno na eno in isto: na ponemčevanje mladine. To se vidi pri vsaki priliki.

Tako so ljubljanske Uršulinke »am Tage der Jubelfeier der unbefleckten Empfängniss Mariä« dne 14. julija priredile v samostanu »Festspiel«. Seveda je bilo vse od konca do kraja izključno nemško. Program je bil samo nemški, peli so Marijini otroci samo nemški, obe gledališki igri sta bili samo nemški. To je tista prekanjena metoda, s katero ljubljanske Uršulinke pospešujejo germanizacijo: Otroci naj vidijo, da je slovenski jezik zaničevan, da je slovenska umetnost prezirana pri šolski slavnosti, naj vidijo, da je v veljavi in v časti le to, kar je nemško — potem ni zlodej, da se ne bodo sramovali svojega materinega jezika in svoje narodnosti!

— Otvoritev „Narodnega doma“ v Brežicah obeta postati velikanska manifestacija slovenskega življa nele za Spodnje Štajersko, ampak za slovensko zemljo sploh. Velikanskim pripravam za to slavnost bode odgovarjal tudi velikanski moralni uspehi. Pevec se je oglašilo toliko, da pač še ni donela naša slavna slovenska pesem iz tolikih greti tako mogočno po starodavnem mestecu, kakor bode dne 14. avgusta. Pevska društva iz Zagreba, Samobora, Celja, Ljubljane in Žalcu so prijavila nad 300 pevcev. Sokolska društva iz Zagreba, Ljubljane in Celja pridejo korporativno. Narednega občinstva pričakujemo od vseh strani slovenskega ozemlja. Breškim okolišanom Slovencem bode ta slavnost cestala v neizbrisnem spominu, saj je dom, ki se bode blagoslovil, njih dom, kamor naj bi tudi pozneje zahajali kot v narodno naše svetisko. Kdor le more, naj ne zamudi prilike, priti v Brežice na lepo slavje. Ostala mu bode jasna slika v duši, da je Slovenstvo nepremagljivo na Štajerskem, da se naše narodne trdnjave krepijo in širijo. Na svidenje hrvatski in slovenski bratje!

— Pogovor in sklepi slovenskih umetnikov glede jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu. V nedeljo 7. t. m. se je vršil pogovor slovenskih umetnikov o jugoslovanski umetniški razstavi v Belgradu. Na povabilo dija-

po potih s šiljastim šljunkom ne morem priporočati.

Sicer si pa ljudje domišljajo, da mora biti tukaj vse napol zaston. Ako bi bila okolica bogata ali rodotvorna, se ne bi čudili cenenosti. Tako pa, morsko vse, celo vodo dobavljati iz tujih krajev. Zatorej tudi cene v gostilnah 1 gld. za hrano opoldne in zvečer niso pretirane in samo kak nemški lačenbergarski ministerialrat iz Beča je mogel najti, da je pristojbina za kopanje po 15 kr. za odrasle in po 75 za otroke, da je hrana in da so stanovanja preskopa in predraga (plačeval je 1 gld. za sobo z dvema posteljama) ter je pobegnil koj drugi dan v Piran, kjer menda pričakuje, da mu bodo dajali zaston kopeli, pa morda še kaj doplačali zato, da bodo smeli njegovo in njegovih rodbinskih članov kopališke obleke hraniti.

Summa summarum ima »Kraljevica« zadosti lepo kopališče, ne preveč dragi živiljenje v njem, pa tudi ne preceno. Nekaj temnih strani pa sem tudi omenil, ki ne delajo živiljenja, razen v kopališču, preveč udobnega.

»Kraljevica« je bila last hrvatskih knezov Frankopanov in Zrinjskih. Po nevrečni zaroti ogrskih in hrvatskih

primeren, bili nesposobni razlikovati svojo kopelno obleko od tuge, in so celo nekaj obleke izgubili, jim je bil posestnik, predno je za to nepristojnost izvedel, kopanje osebno dovolil, drugi dan pa dohod h kopeli, ki je bil dočlep odprt, takoj zakleniti dal in tako nadaljevanje ponočnjaškega kopanja preprečil.

Tudi za »ponočni mire« bode moralno skrbeti mesto. Dosej ima Kraljevica menda dva policista, ki se ponoči umakneta javnosti. Ker si celo olikani Slovenci štejejo v posebno čast svojo nezmerno spremnost v uničevanju alkohola, so često pripravljeni razgrajati ponoči. Celo »dame« se ne stidijo potikati se do polnoči po kavarnah in gostilnah in potem vračati se z glasnim petjem in nebrzdanim krohotanjem v

škega umetniškega društva »Vesne«, ki je prevzelo prireditev slovenskega oddelka te razstave, se je zbral precej veliko število slovenskih umetnikov. Nakateri so se dali zastopati po navzočih s pismenimi pooblastili. Posvetovanje je otvoril g. Šaša Šantel kot predsednik društva »Vesne«. Predstal je najprej dalje poročilo o dosedanjih pripravah in sklepih glede omenjene razstave. Omenjal je sklepe V. občnega zborna »Vesne« na Dunaju, odborovih sej »Vesne«, obenem sestankov slovenskih umetnikov, ki sta se vršila 16. in 17. julija v Ljubljani, in tudi ukrepe umetniške združitve »Save«. Očrta je nadalje o kratkih besedah, v kakem smislu so se vršila dosedanja pogajanja z »Izložbenim odboru« v Belgradu. Ko je vzel njegovo poročilo brez ugovora na znanje, se je sklenilo po triurnem posvetovanju obvestiti slovenske umetnike potom šasnikov o slednjem: 1.) Kakor že znano, morajo vsa za jugoslovansko umetniško razstavo namenjena dela prispeti med 20. in 25. avgustom v Ljubljano z naslovom: »Vesna v Ljubljani. V vsakem zaboju sme biti le toliko slik, kolikor jih je mogoče prideti s pomočjo vijakov na zabojske stene. Vsak kip pa mora biti v svojem zaboju. 2.) Vsi transportni izdatki pošiljatev do Ljubljane se vračajo le od onih del, kateri je sprejet prejšnji presojevalni komite. 3.) Ker ima umetniška združitev »Save« svoj jury, istotako tudi »Vesna«, se je sklenilo na shodu postaviti posebni jury za one slovenske umetnike, ki ne pripadajo nobeni združitvi. Imena teh jurorjev so se s pomočjo glasovanja sestavila, ter se bodo razglasila v slov. dnevnikih. Ako po preteklu osmih dni ne bude ugovora proti temu odseku od vsaj 5 sodelujočih umetnikov, se bodo smatrali jury kot prizan. Vsa imena jurorjev se objavijo, kakor hitro bodo došli odgovori od postavljenih kandidatov, da sprejemajo svoja mesta. 4.) Kot zastojnik slovenskih umetnikov v belgradskem odboru, ki bode izbrali dela za častne nagrade in prodejo pri loteriji, je bil enoglasno voljen g. dr. Milijutin Zarnik, ki pa časti ni sprejel. Zato ostane to vprašanje za sedaj še nerešeno. 5.) Končno so zborovalci sklenili informirati se še natančno v Belgradu o vseh detajlih glede dekoracij, velikosti prostorov itd. v »Narodnem muzeju«. Nato se je predsednik zahvalil za udeležbo vsem prisotnim, katerih večina se ni strašila daljših potov radi tega zborovanja, ter zaključil zborovanje.

»**Strok. društvo mizar-**
skih pomočnikov za Kranjsko
v Ljubljani priredi 14. t. m. veliko ljudsko veselico na bogato okrašenem vrtu in salonu restavracije g. Mraka (pri Levu) na Msrije Terzije cesti. Pri veselici sodeluje našič za to naročen močan salonski tsmureški zbor iz Zagreba. Poleg godbe in petja bo preskrbljeno za raznovrstna druga razvedrila, kakor srečev z nad 200 dobitki, šaljiva pošta, bombe, koriandoli itd. Od 6. ure popoldne do zjutraj ples. Pričetek ljudske veselice ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 novč., otroci prosti. Ker je čisti dohodek namenjen novoustanovljenemu podpornemu za kladu za bolne in invalidne mizarje, se za mnogobrojno udeležbo pripomore. V službu neugodnega vremena se vrši veselica dne 15. avgusta.

— **Postojnska gasilska slavnost.** Prostovoljni požarni

je po tem svoj načrt, da se je moral obnesti.

Končno, po dolgem čakanju so menihi zasedli pripravljene vozove. Samostanska vrata so se odprla in vozovi so oddržali.

— Šestnajst menihov se pelje, je rekel kralj David, in spremišča jih dvaindvajset hlapcev. S temi bomo kmalu gotovi.

Tudi Kozina je bil preštel število odhajajočih menihov in hlapcev in je pritrdir kralju Davidu.

— V samostanu so torej ostali trije menihi in šest hlapcev. Zdaj je treba vedeti, če je pater Celestin pri tistih ki se peljejo v Brezovico.

V tem trenotku je že prisopihal dolgi Laban, ki je stal pri samostanu na straži, da se prepriča, če se je z menihi odpeljal tudi pater Celestin k pogrebu, ter je naznanil, da Celestina ni vmes.

— Torej je ostal v samostanu. Tem bolje. Zdaj kralj David — stori ti svojo dolžnost.

Cigani so bili že prej natančno podučeni kaj jim je storiti, če se pelje pater Celestin v Brezovico in kaj jim je storiti, če ostane v samostanu. Kralj

brambi vidi se neposredno pred slavljem 25letnice umestno, p. n. goste opozoriti na slavnostni vlak, kateri odide dne 14. t. m. iz Ljubljane ob 7.20 v jutro ter dope v Postojno ob 9.23. Cena vožnji je sem in tja 2 K 70 v za III. in 4 K 10 v za II. razred. Zlagati se je pri zavezničnem tajniku g. Troštu. Vstopnice k jamski slavnosti dobivale se bodo pred odhodom v jamo; one za koncert »Pri kroni« pa pri dotični blagajni.

— **Vozni listki** za posebni vlak v Postojno dne 14. t. m. dobivali se bodo pred odhodom pri blagajnici na južnem kolodvoru. Vlak odhaja ob 7. uri 20 min. zjutraj.

— **Poročil** se je tipograf gosp. Pavel Jeločnik z gd. Anto-nijo Češnovarjevo. Čestitamo!

— **Pevsko društvo, »Zvon-**
w Smartnem pri Litiji priredi v nedeljo, dne 14. t. m. izlet na Drenikov vrh v gostilno g. Alojzija Rusa. Odhod iz Litije s poštnim vla-kom ob 11. uri 53 min. dopoldan in prihod v Ljubljano ob 12. uri 35 min. na popoldan. Na sporednu je petje (vodi učitelj gospod R. Pleskovič) in prosta zabava. Zvečer se prizge ume-talni egenj. Začetek ob 5. uri po-poldan. Vstopnina 60 h za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen za »Učiteljski konvikt«, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Prvo slovensko pev-**
sko društvo, »Lira« v Kam-
niku priredi v nedeljo, dne 14. t. m. o prihodu slovenskega pevskega društva »Vranska Vila« slavnost Ob 3. uri popoldne sprejem »Vranska Vile« pri slavoloku. Pozdrav gostov pred mestno hišo po g. županu Mođniku. Po pozdravu podari gospica Ivanka Terpinčeva v imenu kamniških rodoljubkinj zastavi »Vranske Vile« trak. Obhod po mestu. Vspre-jema se udeležje tudi slavna društva: »Narodna čitalnica z zastavo«, »Ve-teransko društvo« z zastavo in od-delek gasilcev. Ob 1/2. uri popoldne koncert pevskih društev »Vranska Vila« in »Lira« na vrtu Fischerjevega hotela. Med posameznimi pevskimi točkami in po koncertu svira kamniška mestna godba. Pri neugodnem vremenu vrši se koncert v prostorih Narodne čitalnice.

— **Koncert** s plesom priredi tamburaško društvo »Sloga« iz Dol. Logatca v gostilni »pri Mantua« na Vrhniku v pred pogorecem v Pod-pedi. Vstopnina za osebo 50 vin. Za-četek ob pol 8 zvečer. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

— **Pameten dečko.** Učenec I. gimnazijalke razreda v Kranju, Franc Pogačnik, sin dež. dacarja S. Pogačnika v Gorenji vasi, je doma v hribu pasel mlado ovcico, ko ga je ptič gad v levo roko. Fantič je bil toliko hladnokrvni in preudaren, da je tako vzel nož, si izrezal rano in kri izsesal, potem pa roko s konopec prevezal ter tako sam odstranil vso nevarnost.

— **Mokronoški cerkveni pevci** so se pred par dnevi ponopiči steli med seboj in je neki F. Kolenc svojega tovariša celo telesno tako poškodoval, da so istega moral prepeljati v bolnico. Žandarmerija in sodišče imata cerkveni zbor v rokah. Radovedni smo, kadaj bodo t. cerkveni pevci zopet nastopili pred Najsvetješim v viogi ponočnih pre-tepačev.

— **Iz Dolenjskih Toplic** se nam poroča, da je tam dovolj dobre pitne vode, če tudi vodo-

vod ne funkcijonira, ker se nahajata v Toplicah dva dobra mrzla pitna vrela, katera oba nikdar ne usaha-neta. Kljub temu dovaljajo Topličani vsak dan tudi mrzlo podturnško vodo na dom, tako da je glede pitne vode vsestransko ustrezeno.

— **Izvoz živinske klaje prepovedan.** Današnji državni zakon je prinesel ministru naredbo, s katero se prepoveduje izvoz živinske klaje, kakor detelje, sena in stave, slame, plev, drož, repe, koruze, oves, krompirja itd. Na ta način se hoče zabraniti pomanjkanje klaje doma, posebno pa se voda boji, da bi ne mogla sprovozovati armade.

— **Tragičen samomor.** V Sežani se je včeraj usmrtil posestnik in trgovec Andraž Goljevčič. Nesrečnik se je pred 11 leti poročil z Uršulo Nadižarjevo iz Sežane, ali ta zakon ni bil srečen — vzlil de-veterim otrokom. Zadnji čas so se domači prepriči posebno poostriili in pričelo je do tega, da je Andrej Goljevčič svojo ženo tako pretepel, da ga je okr. sodišče obsodilo na sedem dne zapora. Te dni bi bil moral Goljevčič, katerega je omenjena ob-sodba silno potrla, nastopiti svojo kazensko. Včeraj po obedu je šel Goljevčič v svojo sobo, rekšči, da se gre obrati, a komaj je bil sam, se je slekel in si z britvijo prerazil trebuh, od ene strani do druge. Zarezal je tako strahovito, da si je prerazil jetra in ledice. Poklicani zdravnik ga je odpravil v Trst, kjer je siromak še včeraj umrl.

— **V konkurz** je prišel trgovec z usnjem v Trbovljah Josip Berger. Za oskrbnika je nameščen dr. Kolšek odvetnik v Laškem.

— **Zgorela** je pri Gorici Lebherzova tovarna za užigalice.

— **Strela udarila** je včeraj popoldne v hišo Ivane Rajgljeve na Glincev št. 100. Udarila je v streho in je pol metra na široko po celo dolgosti strehe razbila opeko in strešni tram razdrobila v trske. Tudi več šip v hiši je razdrobilo. Druge ne-sreč se pri ljudeh ni zgodilo, kakor da se je vsa družina močno pre-strashila.

— **Nepreviden kolesar.** Danes dopoldne je na Emonski cesti neki kolesar povozil Jurja Ungerja, 14letnega delavca pri Kranjski stavbi družbe ter mu poškodoval levo roko. Ker mu je kri iz roke hudo lila in je ni bilo mogoče ustaviti, so ga pre-peljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Nesreča.** Danes zjutraj med 7. in 8. uro je šlo kolo železniškega voza na Rudolfovem kolodvoru de-lavcu J. Vidicu čez obe nogi in mu jih zmečkal. Prepeljali so nezavet-nega z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Tatvina.** Gostilničarici M. R. je ukradla natakarica Katarina Gobež žensko krilo, vredno 12 K.

— **Delavska gibanje.** Včeraj so se z južnega kolodvora odpe-ljali v Ameriko 4 Slovenci, nazaj pa je prišlo 30 Slovencev in Hrvatov. — 11. Hrvatov je šlo iz Zagreba v Hrušico.

— **Izgubljene reči.** Neža B. je izgubila tri zlate prstane, vredne 68 K. — G. Antonija Siebri je izgu-bila denarnico, v kateri je bilo 4 K denarja. — Danijel Vrhovnik je iz-gubil srebrno uro z verižico, vredno 12 kron.

— **Posredovalno delo-vanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja v Ljubljani v mesecu juliju.**

David jim je še enkrat na kratko razložil ves načrt, da se je moral obnesti.

Kakor sene, tisto in molčeče so se razšli cigani in previdno plazeč se med drevjem in za grmi se počasi bližali samostanu, ki je blestel v svitu dopoldanskega jesenskega solnca. Zadnji je odšel kralj David in na prostoru, kjer so prej čakali cigani odločilnega trenotka, je postal Simon Kozina sam.

Njegovo oko je pazljivo zasledovalo gibanja ciganov, in občudoval je spretnost in lisijoč zvitost, s katero so postopali. Posamezniki so bili že prišli na cesto in se tam poskrili v bližini, druge je bilo videti, kako so se plazili čez polje, da pridejo samostanu v ozadje, zopet drugi so šli ob cesti na bo-rovniško in na vrhniško stran, da odvrnejo ali zadrže prihajajoče ljudi.

Na uvelo, od različnih strasti raz-jedeno lice Simona Kozine je legal izraz perečega sarkazma.

— Le delajte, cigani, le dobro delajte, je krohotajo govoril sam sebi. Je že tako v življenju, da konj vleče, napitnino pa dobi kočijaž. Tudi danes

V primeru z lanskim letom enakega meseca je došlo v tem mesecu ne-koliko manj oglasil, osobito pri delo-jemalcih. Isto razmerje je tudi s prejšnjim mesecem tekočega leta. V posameznih poklicih je zlasti pri-manjkovalo dñinarjev, prometnih uslužbencov in obrtnih delavcev, pri-ženskem delu pa gostilničnih, ku-hinjskih poslov in hišnih poslov. V ostalih poklicih so se došla naročila povoljno reševala, izvzemši vrnjanja naročila, ker uslužbeni jako neradi iz mesta odhajajo. Povpraševanje za vajence je vedno veliko, a istih sko-raj ni dobiti. Istotako je s stanovanji, ker zlasti malih in srednjih stanovanj pričenjujejo v tem oziru le deloma uspeh.

— **Brzoparnik, »Kaiser Wilhelm der Große«,** je včeraj zjutraj ob 9. uri srečno došpel v New York. Zastopnik tega društva je g. Edward Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35.

— *** Najnovejše novice.** — 600.000 krov za vremenskega proroka. V ameriškem senatu je predlagal neki kalifornski poslanec, naj država razpiše 600.000 krov tistem, ki bi vsaj en teden v naprej zanesljivo napovedal vreme.

— **Grad v Trstu** je prodan na dražbi za 95.000 K.

— **Mrlje poljubovati** je nevarno. V Budapešti bi se bila moralna včeraj vršiti poroka podjetnika Caya a s hčerjo mitničarja Bo-roso. Pretedeni teden je umrl oče deklece. Hči je mrtvega večkrat po-ljubila, a takoj zbolela za zastrupljenjem ter v par dneh umrla. Ženin se je na njenem grobu ustrelil.

— **Podraženje sladkorja** bo trajalo le do 1. septembra t.l.

— **Novo glavno mesto v Avstraliji.** Pred poldrugim letom se je ustanovila zveza avstralskih držav. Zvezni parlament, ki je do sedaj zboroval v Melbourne, si je izvolil ravnokar za glavno mesto si-romašno vas Dalgety, ki steje le 300 prebivalcev, toda v par letih se bo razvilo v moderno mesto, ker ima ugodno lego.

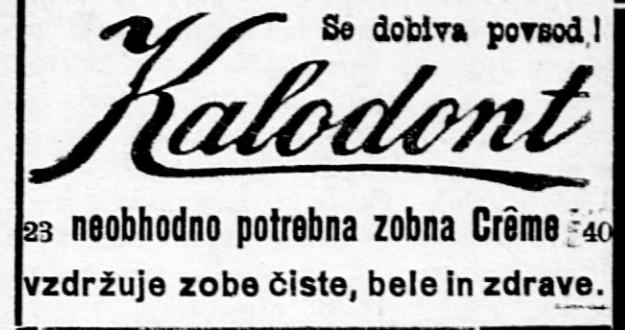
— **Bogata tatica.** V kopalnišču Newport se je pripetilo mnogo tativnih raznih dragocenosti. Gostje so bili skrajno vznemirjeni, ker se je vsak dan slišalo o novi tativini. Se-veče pa je bilo vznemirjenje, ko se je zvedelo, da je policija našla za 200.000 dolarjev ukradenih dragocenosti v stanovanju žene nekega milijonarja. Tatvina se seveda »potlača«.

— *** 30Oletnica hranilnic** se sme praznovati letos. Prebivalci Evrope in Amerike stejejo dandanes 67 milijonov vlagateljev v hranilnicu in pri-hrankov je izkazanih 395 milijard v frankih. Prva ideja za hranilništvo je bila Francoza Hughes Delestresa, »docteur en droit«, upokojenega poslanika. Načrte je v ta namen podrobno izdelal že leta 1604, toda uresničili so se šele leta 1778, in sicer je bilo mesto Hamburg, ki je ustanovilo prvo hranilnico. Leta 1786 je sledilo mesto Oldenburg. Pozneje so se hranilnice polagoma širile po večjih mestih Nemčije, Srbije in Angliji. V Severni Ameriki je dobio mesto Boston prvo hranilnico leta 1861.

— *** Napočni mobilizator.** V ruskem okraju Volhinijsa se je pojavil po vseh neki mož v častniški uni-formi, sklical vaške starejšine ter jim naznani, da je prišel po rezerviste, ki jih mora že drugi dan odpeljati na vojsko. Seveda je nastalo tarnanje po celi vasi. Uniformirani gospod pa je dal razumeti, da sme za primočno od-kupino tudi rezerviste oprostiti. Vsak se je hotel odkupiti s tem, kar je pre-mogel. Na ta način je osleparil več vasi, končno pa ga je vendar dobila policija v roke.

— *** Po raznih znakih** spoznajo in ulovijo oblasti zločinca. Najbolj zanesljivo izmed teh znamenj pa bi bili zobje. Vsak zobozdravni ohrani natančni zaznak vsakega zobja, ki ga je imel v operaciji. Zobje so iz-med vseh dej sloveškega telesa naj-manj spremenljivi, ostanejo celi celo po smrti. Po velikem Charité Bazar ognju v Parizu so bila tripla seža-nih oseb spoznana ravno po zobjovju s pomočjo zaznamkov, ki so jih še imeli zobozdravni. Na isti način bi se tudi kaj lahko dalo spoznati zlo-dince — če bi si namreč ne dali na-rediti napasnih zobj.

Najboljše izpričen-
valo, ki daje zdravniku in pacientu najboljše jamstvo za izdatnost sredstva, je kemička analiza, ki je vsekakor potrdila — napovedano množino železa v železnamenem vnučku lekarnarja Pi-eceljija v Ljubljani na Dunajskem 4. cesti. Zunanja naročila po povzetju. 11

Borzna poročila.
Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurir dun. borz. 10. avgusta 1904.

Naložbeni papirji.

	Denar	Blago
4% majeva renta	99-25	99-45
4½% srebrna renta	100-10	100-30
4½% avstr. kronska renta	99-50	99-50
4½% zlata	119-30	119-50
4½% ogrska kronska	97-10	97-30
4½% zlata	119-05	119-25
4½% posojilo dežele Kránske	99-50	101- .
4½% posojilo mesta Spijet	100-25	101-25
4½% Zader	100- .	100- .
4½% bos.-herc. žel. pos. 1902	100-45	101-45
4½% češka dež. banka k. o.	99-60	100- .
4½% " ž. o.	99-60	99-90
4½% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-15	102-15
4½% pest. kom. k. o. z	100- .	100- .
10% pr.	106-65	107-65
4½% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101- .
4½% " ožrske cen. dež. hr.	101- .	102- .
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	100- .	100-80
4½% ob. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100- .	101- .
4½% ob. češke ind. banke	100-75	101-75
4½% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	99-10
4½% prior. dol. žel.	100-10	100-10
3½% juž. žel. kup. 1/1/	302-75	304-75
4½% avst. pos. za žel. p. o.	101- .	102- .

Srečke.	1854	—	—
" " 1860/5	183-75	185-75	—
" " 1864	287- .	281- .	—
tizske	161-50	163-50	—
zem. kred. I. emisije	308- .	318- .	—
ogr. hip. banke	292- .	302- .	—
srbske a. irs. 100 —	269- .	274- .	—
turške	91- .	95- .	—
Basilika srečke	126-50	127-50	—
Kreditne	21- .	22- .	—
Inomoske	480- .	471-50	—
Krakovske	78- .	82-50	—
Ljubljanske	77- .	82- .	—
Avst. rud. kriza	66- .	70- .	—
Ogr.	53-25	55-25	—
Rudolfove	29-10	30-10	—
Salburške	67- .	71- .	—
Dunajske kom.	75- .	79-60	—
Deinice.	508- .	518- .	—
Južne železnice	85-50	86-50	—
Državne železnice	633- .	634- .	—
Avstr.-ogrskie bančne delnice	1612- .	16-8	—
Avstr. kreditne banke	641-50	642-50	—
Ogrske	754- .	755- .	—
Zivnostenske	249- .	250- .	—
Premogokop v Mostu (Brück)	627- .	630- .	—
Alpinske montane	433-60	434-50	—
Praške ž. in dr.	2230- .	2290- .	—
Rima-Murányi	494- .	495- .	—
Trbovljske prem. družbe	307- .	311- .	—
Avstr. orodne tov. družbe	479- .	482- .	—
Češke sladkorne družbe	178- .	180- .	—
Valute.	11-33	11-37	—
C. kr. cekin	19-08	19-05	—
20 franki	23-45	23-55	—
Sovereigns	28-95	24-03	—
Marke	117-20	117-40	—
Laški bankovci	95- .	95-20	—
Rubli	2-53	2-54	—
Dolarji	4-84	4-98	—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. avgusta 1904

Termin.

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 10-46
Rz " " april 1905 . . . 50 " 10-65
Rz " " oktober 1904 . . . 50 " 8-18
Koruza " september . . . 50 " 7-33
" maj . . . 50 " 7-40
Oves " oktober . . . 50 " 7-18

Efekty.

15 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 2000m. Srednji letni vih 725-0 m mesečno.

Avgust	Čas	Stanje	Baro-	Tempera-	Vetrovi	Nabo
	opazo- vanja	metra-	mbar	ture	in m/s	
10	9. zv.	735-3	17-6	sr. jzvzhod	del. oblak.	
11.	7. zj.	735-0	17-3	brevzvet	pol. oblak.	
	2. pop.	734-7	24-8	sr. jzvzhod	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura: 17-8°, normale: 19-3°. — Padavina v mm 16-9.

Neko društvo

išče v najem sobo srednje velikosti, ki bi se rabila kot pisarna. Prednost se da oni, ki se nahaja v pričelju ter v sredini mesta v zasebni hiši. Je tudi lahko v hiši, kjer je gostilna. 2270-1

Kdo, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Iščem

trgovskega sotrudnika

veščega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in kateri bi se dal porabiti tudi za kontorska dela.

Ponudbe na tvrdko **Henrik**
Kenda v Ljubljani. 2250-2

Pred ponarejanjem se hrani z vzorcem in znamko.

Solza želodec

Senzacionalna iznajdba. Novo patentirano.

„Isotect“.

Preobrat v slikarski stroki. Odstranjevanje gob soliflaka in vsake vlažnosti na zidu. Higienični, razkujoči plesk za kovine, varstvo proti rji in dostopu zraka, tudi plesk za ladje. Posuši se takoj, tudi pod vodo in ne obsegava kislino.

Pojasnila: 2144-10
„ISOTECT“, gener. zastopstvo
Gradec, VI., Jakominičeva ulica št. 28.

Mnogo priznanj! Prospekti gratis in franko!

Zastopniki se izčajojo.

Julija Schaumanna

deželnega lekarnarja v Stockeravi. 233-9 b

Mnogo let že izpričano dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj želodčno kislino. Neprekosno za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.

Dobiva se v vseh renom. lekar- nah avstrijsko-nemške države. Cena 1 škatljice K 1-75. Razpoljiva se po poštnem poštevju.

če se naročita najmanj 2 škatljice.

Glavna zalogal deželna lekarna JULIJA SCHAUMLANNA v Stockeravi.

s širimi sobami se odda s 1. novembrom v Cigaletovih ulicah št. 3, zraven justičnega poslopja.

Več se izve istotam. 2267-2

Umetni led

iz tekoče vode dobavlja v vsaki množini najceneje pivovarna Fischer

2225-5 v Beljaku.

Vsekdar najnovije prave

GRAMOFONE

in plošče v veliki izboru se dobijo le pri zastopniku Nemške deln. družbe za gramofone

RUDOLFU WEBER

uraruju

Ljubljana

Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva palača nasproti kavarne „Europa“).

1718-16

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobr okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svinčno z diplomom).

Prodaja se v hlebih in štrucah po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočnejše izvršujejo.

Velika zalogal najfinješega nasladnega peciva, biškotov in suhorja.

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higienski transportni vozovi za kruh in pecivo.

Kufeke

Od tisočev zdravníkov priporočena

Najboljša hrana

zdrave in na želodcu bolne

Otroke.

Jzborno se je obnesla pri

bl